

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Дрозда Олексія Юрійовича на дисертацію Макарчука Віталія Володимировича «Правоохоронні органи як суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони: адміністративно-правовий аспект», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Аналіз тексту дисертації, реферату та наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації, дає підстави зробити висновок про актуальність теми, за якою виконано дисертацію, належний ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вагоме значення для науки і практики, а також про вирішення в дисертації вагомих проблем формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами.

Обрана автором дисертації тема для дослідження є дійсно дуже актуальною, стосується глибокого аналізу проблематики адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами та обґрунтування ефективних шляхів підвищення її ефективності. Не заперечним є факт необхідності створення демократично керованої, підзвітної, компетентної, дієвої та результативної системи органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України, що слугуватиме передумовою для стабільного розвитку держави й суспільства. Досягнення означеного є можливим шляхом підвищення рівня державної і громадської безпеки, що дозволить забезпечити максимальну підзвітність державних інституцій та більш ефективне використання ресурсів, сприятиме зміцненню суспільної довіри до них, а також дозволить суттєво підвищити інвестиційну привабливість України. Дисертаційна робота В.В. Макарчука якраз і спрямована на вирішення

означених завдань шляхом глибокого наукового аналізу та розробки адміністративно-правових аспектів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами України, що свідчить про її актуальність, наукову цінність і практичну значимість.

Про актуальність обраної теми дисертаційного дослідження В.В. Макарчука свідчить також його **зв'язок з науковими програмами, планами, темами, грантами**. Наукове дослідження спрямоване на реалізацію основних положень цілої низки стратегічних документів, зокрема Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», Плану законодавчого забезпечення реформи в Україні, Концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури, Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 р., Стратегії національної безпеки України, Стратегії боротьби з організованою злочинністю, Стратегії деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території АРК та міста Севастополя, Національної стратегії у сфері прав людини, Стратегії воєнної безпеки України, Стратегії реформування державного управління України на 2022-2025 роки, Стратегії кібербезпеки України, Концепції забезпечення національної системи стійкості, Стратегії інформаційної безпеки, Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року, Стратегії забезпечення державної безпеки України, Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках, Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023 – 2027 роки та інших.

Таким чином, викладене вище свідчить, що обрана автором тема для дослідження і поставлена мета присвячені дійсно актуальній проблемі, вирішення якої допоможе знайти правильний підхід при удосконаленні адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної

безпеки і оборони і приведення його у відповідність до вимог міжнародних стандартів.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Вивчення дисертації та наукових публікацій В.В. Макарчука засвідчують логічність структури дослідження, що надало можливість дисертанту визначити мету, об'єкт, предмет і завдання роботи та всебічно й повно проаналізувати задекларовану тему. При цьому слід відмітити, що постановка завдань, визначення мети, об'єкта та предмета дослідження є чіткими, зрозумілими й такими, що цілком відповідають загальним вимогам. Завдання наукового пошуку виконано, мети роботи досягнуто.

У роботі використано сукупність загальнонаукових, міждисциплінарних і спеціально-наукових методів пізнання, які дали змогу висвітлити й вирішити низку теоретичних та практичних питань теми дослідження.

Дисертантом проаналізовано значну кількість джерел (558 найменувань). При цьому слід відмітити, що в списку використаних джерел наведені наукові праці теоретичного змісту, дослідження практиків. Це свідчить про те, що в дисертації приділена увага як теоретичним аспектам, так і практичним аспектам досліджуваної теми. Автор дисертації уважно поставився до аналізу джерел теоретичного характеру – в дисертації представлено аналіз значної кількості таких джерел. Полемізуючи з науковцями-юристами на сторінках дисертації, автор обґрунтовує власні висновки, рекомендації, узагальнення. І тут дуже добре прослідковується вдалість вибору автором дисертації і методів дослідження.

Грунтовний аналіз робіт інших науковців і правильно обрана методика наукового дослідження дало можливість автору вирішити наукову задачу, сформулювати пропозиції та рекомендації з удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони в сучасних суспільно-політичних умовах.

Викладене дає підстави стверджувати, що дисертація В.В. Макарчука

виконана на високому науковому рівні.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачкою досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Дисертація В.В. Макарчука є одним із перших системних та комплексних досліджень проблематики формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами в адміністративно-правовому аспекті, в якому з належним обґрунтуванням наведені наукові положення, висновки та рекомендації, що є дійсно концептуальними для теорії та практики адміністративного права.

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано ряд концептуальних теоретичних та практичних положень, наукових висновків, узагальнень та пропозицій, що відповідають змістовним ознакам наукової новизни. Зокрема, заслуговує схвалення, запропонована автором дисертації диференціація змісту та сутності термінів «забезпечення діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони» та «гарантії діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони».

Варто підтримати також висновок дисертанта, що принципи, завдання та функції діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони у представленому формулюванні питання не мають свого нормативного закріплення, адже кожний правоохоронний орган має власне правове поле діяльності, а отже – можна вести мову лиш про узагальнене розуміння означених категорій.

Автор дисертації дуже доречно й влучно узагальнив, що правоохоронні органи як суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони можуть бути розподілені на видові групи за декількома критеріями. Основним з таких названо критерій участі. Також

схвального відгуку заслуговує обґрунтована автором дисертації позиція, що форми діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони можна класифікувати за різними класифікаційними чинниками, що обумовлено специфікою питання, яке ставиться під час розкриття їхньої сутності. Аналіз думок вчених щодо розкриття різновидів форм адміністративної діяльності публічної адміністрації загалом та правоохоронних органів – зокрема, дозволив автору констатувати, що доцільним є здійснення їхнього розподілу на дві групи – класичні та інноваційні.

Відповідно схвальною є обґрунтований дисертантом висновок щодо інноваційних форм діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони. Зокрема ним стверджується, що фактично вони є організаційними діями, однак з огляду на їхню значущість висунуто гіпотезу, що вони можуть бути виведені з системи цих форм як самостійні форми діяльності правоохоронних органів під час формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.

Окремо слід вказати, що автор дисертації навів достатньо аргументів стосовно пропонованих ним визначень понять «оборона», «безпека», «право на безпеку», «національна безпека», «сектор безпеки та оборони», «правоохоронні органи», «державна політика», «суб'єкт формування та реалізації державної політики» та інших ключових категорій, які мають важливе значення для процесу пізнання правового концепту «правоохоронні органи як суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони». Ґрунтовний підхід до аналітики зазначеного категоріального апарату, розробка пропозицій по його вдосконаленню сприяє науковому осмисленню проблематики формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами.

Цікавим та новим є висновок, наведений в дисертації щодо того, що адміністративно-правовий статус правоохоронних органів як суб'єктів

формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони репрезентує основоположні засади розуміння реалізації правоохоронної функції держави у межах практичного прояву забезпечення індивідуальної, громадської (публічної) та державної безпеки, яка як відповідний напрям діяльності та функціональний обов'язок окремого державного суб'єктного утворення є репрезентацією системи загальнодержавних цілей і завдань щодо охорони та захисту національних інтересів України. У більш звуженому та узагальненому розумінні означений концепт репрезентує сукупність базових правових та організаційних складових, які дозволяють виокремити місце і роль конкретного правоохоронного органу в процедурах формування і реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони. Цей висновок є належно науково обґрунтованим, враховуючи усю проблематику цього питання.

Новими, цікавими та такими, які варто підтримати є запропоновані автором дисертації шляхи удосконалення піднятих питань із врахуванням міжнародного та зарубіжного досвіду. Зокрема автором запропоновано зосередитись на: налагодженні партнерських відносин як між вітчизняними учасниками забезпечення національної безпеки і оборони, так і міжнародними партнерами; розширенні доступу до передових технологій, активному залученні їх до процесу реалізації правоохоронними органами функціональної та стратегічної діяльності; розвитку інноваційності здійснення правоохоронної діяльності у сфері національної безпеки і оборони.

Загалом у дисертації запропоновано та належним чином обґрунтовано значну кількість змін та доповнень до чинного адміністративного законодавства, норми якого регулюють процедури формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.
Обґрунтованість отриманих результатів дослідження, сформульованих

положень і висновків дисертаційної роботи В.В. Макарчука не викликають суттєвих зауважень. Висновки в дисертації сформовано відповідно до отриманих результатів, вони мають вагому аргументацію, свідченням чого є використана методологія дослідження, яка ґрунтується на сукупності філософсько-світоглядних (діалектичний та ідеалістичний), загальнонаукових (системний аналіз, аналіз та синтез, функціональний і структурний, класифікації) та спеціально-юридичних (спеціально-юридичний, тлумачення юридичних норм, формально-догматичний, порівняльного законодавства, правового прогнозування та правотворчості, соціологічний) методів пізнання.

Науково-теоретичним підґрунтям дисертації виявилися наукові праці фахівців, у тому числі зарубіжних, у галузі філософії, загальної теорії держави і права, адміністративного та цивільного права, економічної теорії, державного управління, психології; узагальненням і систематизацією доктринальних напрацювань науки адміністративного права щодо формування цілісної концепції адміністративно-правового механізму реалізації державної політики у сфері національної безпеки та оборони як системи знань адміністративного та інформаційного права, публічного управління та адміністрування, а також вироблення на цій основних напрямів підвищення ефективності державної політики в аналізованій сфері.

Отже, результати дисертаційного дослідження В.В. Макарчука, які винесено на захист, виконано на високому методологічному рівні. Вони достатньо аргументовані, обґрунтовані, логічні та переконливі, мають високий ступінь наукової новизни та практичне значення.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Сформульовані та аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації мають як теоретичний, так і прикладний зміст, що підтверджується актами про впровадження результатів дисертаційного дослідження (подані у додатках до дисертації), які можуть бути використані в: науково-дослідній сфері – як основа для подальшого вивчення проблем діяльності правоохоронних органів як суб'єктів

формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; законотворчій діяльності -- для вдосконалення чинного законодавства в частині побудови нової моделі правоохоронних органів як суб'єктів реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; освітньому процесі -- під час розроблення та викладання навчальних дисциплін, пов'язаних з означеною тематикою.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація В.В. Макарчука викладена українською мовою та має чітку структуру, що відповідає вимогам МОН України та Порядку присудження наукового ступеня доктора юридичних наук. Структура дисертації дозволила всебічно і повно проаналізувати питання, які визначені як мета і завдання дослідження. Автор правильно визначив мету та завдання дослідження, обрав відповідну методикою його проведення. При цьому сформульовані завдання достатньо відображені у змісті роботи та висвітлені у висновках.

Дисертація містить анотацію, список публікацій, зміст, вступ, п'ять розділів, які охоплюють п'ятнадцять підрозділів, висновки, список використаних джерел і додатки. Загальний обсяг дисертації становить 426 сторінок.

Анотація в стислій формі відображає основні тези дослідження, викладена українською та англійською мовами, доповнена переліком публікацій здобувача, у яких висвітлено основні результати дослідження.

У вступі обґрунтовано вибір теми дослідження, схарактеризовано ступінь наукової розробленості, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначено мету дослідження, окреслено поставлені завдання наукового пошуку, сформульовано об'єкт і предмет дослідження, описано використані методи пізнання, емпіричну базу, аргументовано наукову новизну отриманих результатів, зазначено про особистий внесок здобувача й інформацію щодо апробації матеріалів дисертації.

Кожен з розділів та підрозділів роботи містить результати, що становлять науковий інтерес. Так, у першому розділі «Методичні засади дослідження

сутності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони» розкривається сутність наукової розробленості проблеми щодо визначення поняття та характеристики правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; обґрунтовується класифікація таких органів та аналізується їх адміністративно-правовий статус; визначаються принципи, завдання та функції діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; аналізуються правові підстави їх функціонування.

У другому розділі роботи «Компетенція правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони» обґрунтовується визначення поняття та окреслюються види повноважень правоохоронних органів при формуванні та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; аналізується нормотворча діяльність таких органів; розкриваються їх повноваження, в тому числі повноваження при реалізації державної політики щодо забезпечення економічної безпеки, при реалізації державної політики щодо забезпечення воєнної безпеки, а також при реалізації державної політики щодо забезпечення інформаційної безпеки.

У третьому розділі роботи «Адміністративно-правовий інструментарій правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони» розкривається сутність та визначаються види форм діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; визначається поняття та система методів діяльності таких органів; досліджуються гарантії їх діяльності.

Четвертий розділ дисертації «Адміністративні процедури за участю правоохоронних органів щодо реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони» присвячений характеристиці сутності,

особливостей та видів адміністративних процедур реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; аналізу дозвільних процедур правоохоронних органів при реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони; дослідженню контрольних процедур таких органів.

У п'ятому розділі роботи «Перспективи побудови нової моделі правоохоронних органів як суб'єктів реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони» аналізується міжнародний та зарубіжний досвід участі правоохоронних органів в забезпеченні національної безпеки і оборони та можливість його адаптації до правової системи України; визначаються тенденції удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.

Після кожного розділу й дисертації загалом сформульовано висновки, у яких вичерпно висвітлено зміст розглянутих питань. Висновки відповідають отриманим результатам, мають належну аргументацію та високий рівень достовірності. Зміст дисертації в цілому характеризується досить виваженим підходом до розроблення відповідних дефініцій, що дозволило автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем щодо формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони правоохоронними органами.

Зазначене дає підстави стверджувати, що дисертація Макарука В.В. відповідає встановленим вимогам і є завершеною науковою працею, результати якої виконують актуальне наукове завдання – обґрунтування основних напрямів удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів щодо формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.

Повнота викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні положення, висновки та пропозиції,

сформульовані за результатами дисертаційної роботи, висвітлені в сорока п'ятьох публікаціях: 19 наукових статтях в періодичних наукових фахових виданнях України; 5 наукових статтях у наукових періодичних виданнях іноземних держав, які індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus та/або Web of science; 21 тезах доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Це дозволяє вважати, що наукові результати, висновки та рекомендації дисертації належно пройшли апробацію, а дисертантом в повній мірі було виконано вимоги, які висуваються Наказом МОН України від 23 вересня 2019 року № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

Оформлення дисертаційної роботи В.В. Макарчука відповідає встановленим вимогам. Зміст анотації є ідентичним основним положенням дисертації. Науковий стиль викладення державною мовою не викликає зауважень. Дисертація у цілому свідчить про вільну орієнтацію автора на науки адміністративного права та добру обізнаність у науковій літературі й законодавстві, що відповідає високому рівню наукової кваліфікації. Висновки і пропозиції автора ґрунтуються на достатній науковій платформі, що дає підстави визнати дослідження самостійним і завершеним. Більшість висновків дисертанта науково обґрунтовані й оригінальні, сприяють перегляду усталених догм.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації на практиці. Отримані результати дисертаційного дослідження В.В. Макарчука може бути рекомендовано для використання в освітньому процесі закладів вищої освіти юридичного профілю, у науково-дослідних розробках наукових установ, під час підготовки наукових публікацій та монографій, планування досліджень за цим напрямом.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Проаналізувавши зміст дисертації, можна констатувати, що автором дисертації дотримано вимоги академічної доброчесності повною мірою. Дисертація містить

посилання на використанні в її тексті джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень та відомостей. Надано повну інформацію про результати наукової діяльності й використанні методики досліджень. У дисертації не виявлено ознак академічного плагіату, фабрикацій, фальсифікацій та інших порушень академічної доброчесності.

Констатуючи, дисертація є самостійним, завершеним, комплексним науковим дослідженням, в якому повною мірою розкрита його тема, досягнута мета, яка перед ним висувалась, та вирішені всі задачі, які ставив перед собою автор. Відповідно, відгук про дисертацію позитивний. Дисертація відповідає вимогам, які висувуються до такого роду наукових праць – і щодо змісту, і щодо оформлення.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. Загалом позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, необхідно спрямувати увагу на деякі дискусійні питання, які потребують, на нашу думку, додаткової аргументації або пояснень під час захисту:

1. Уважно проаналізувавши зміст дисертації стає очевидним факт критичного ставлення автора до відсутності у чинному законодавстві вичерпного переліку правоохоронних органів а також ознак, за якими той чи інший орган державної влади міг би бути віднесений до правоохоронних. Дисертант також обґрунтовує авторську систему правоохоронних органів у контексті досліджуваного питання (підрозділ 1.1). У зв'язку з цим, виникає логічне запитання, чому автор не запропонував вичерпну систему таких органів, яка мала б науковий потенціал і була б корисною під час обґрунтування необхідності винесення відповідних змін та доповнень до чинного законодавства України?

2. Не викликає сумніву той факт, що обрана автором тема для дослідження є досить актуальною і має важливе практичне значення. Однак, з іншого боку, вона є дуже обширною та широкомасштабною, зокрема підлягає розгляду в таких аспектах, як забезпечення безпеки, захисту суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та

інформаційної безпеки в цілому, а також окремо в аспекті виконання основного функціонального завдання правоохоронних органів (служіння громаді, підтримання належного рівня громадської безпеки й порядку, протидія злочинності тощо). З огляду на це, дисертанту варто було розширити діапазон наукового пошуку, а не акцентувати увагу на визначенні поняття та наданні загальної характеристики правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.

3. Здійснюючи класифікацію правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони (підрозділ 1.2), за межею уваги дисертанта залишились такі критерії диференціації, як ресурсний та хронологічний. І хоча вони відіграють допоміжну роль в класифікаційному розподілі правоохоронних органів, однак мають важливе науково-теоретичне значення, оскільки допомагають розширити уявлення про їх сутність і соціальне призначення.

4. Аналізуючи сутність основних форм діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони (підрозділ 3.1), дисертант доходить висновку, що «досягнення адміністративної науки в аспекті інструментів діяльності суб'єктів владних повноважень є незначними» (с. 190). З таким висновком важко погодитись хоча б тому, що інструментальна теорія права стала широко відомою щонайменше з 1987 року.

5. Окреслюючи основні тенденції удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони (підрозділ 5.2), дисертанту варто було більше уваги присвятити обґрунтуванню перспективних напрямів вирішення такої проблеми, як відсутність можливостей більшості вітчизняних правоохоронних структур здійснювати кримінальний аналіз, а також способів подолання дефіциту необхідного матеріально-технічного устаткування, необхідного для цих

потреб. Дана проблематика є особливо актуальною з огляду хоча б на те, що наразі комплексне впровадження сучасних систем кримінального аналізу в державних програмних документах визначено як один із пріоритетних напрямів державної політики у сфері протидії злочинності.

Підеумовуючи викладене, слід зазначити, що висловлені вище зауваження стосуються переважно спірних, дискусійних проблем. Вони не впливають на загальну позитивну оцінку роботи, яка носить самостійний і творчий характер, має наукову і практичну цінність, є самостійним завершеним комплексним дослідженням актуальної теми і новим вирішенням конкретного наукового завдання. Зроблені дисертантом висновки та узагальнення, сформульовані пропозиції та рекомендації сприяють удосконаленню адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів щодо формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони, а наявність дискусійних питань, насамперед, характеризує складність і актуальність досліджуваної теми та власний підхід до її розгляду дисертантом.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК:

У дисертації Макарчука Віталія Володимировича отримані нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання. Вона є самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка виконана ним особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати проведених ним досліджень, що мають важливе значення для розвитку науки адміністративного права.

Структура та зміст дисертації відповідають її назві, а основні її наукові положення, висновки та рекомендації, характеризуються новизною, достовірністю, достатньою повнотою їх викладення.

На підставі вказано вище можна зробити висновок, що дисертаційне дослідження Макарчука Віталія Володимировича «І Правоохоронні органи як суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони: адміністративно-правовий аспект», подане на здобуття

наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, відповідас вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, а його автор – Макарчук Віталій Володимирович за результатами публічного захисту дисертації заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

**Офіційний опонент –
керівник Департаменту
організації забезпечення діяльності
Бюро економічної безпеки України,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України**

Олексій ДРОЗД